

Živena

V roku 2020 oslavujeme množstvo jubileí, napríklad **Rok slovenského divadla**, ktorý sme Vám už priblížili v predchádzajúcich bulletinoch, **75. výročie založenia ÚĽUV-u**, ale rok 2020 je vyhlásený aj za **Rok ženy**.

Pri tejto príležitosti by sme Vám v našom 20. čísle bulletinu radi predstavili najstarší ženský spolok na Slovensku - **ŽIVENU**, ktorý už takmer 150 rokov pomáha hľadať a nachádzať nielen špecifiká ženského prístupu v politickej, ekonomickej, sociálnej i súkromnej sfére, možnosti seberealizácie a osobnostného rastu, ale i nachádzať krásu všedného dňa.

Najstarší ženský spolok na Slovensku vznikol 4. augusta 1869 predovšetkým vďaka mužom: redaktorovi **Ambrovi Pietrovi, Viliamovi Paulinymu-Tóthovi, Martinovi Čulenovi a Mikulášovi Ferienčíkovi**, ktorí prostredníctvom novín vyzvali ženy a zorganizovali zriaďujúce zhromaždenie v Turčianskom svätom Martine.

Vytýčený cieľ – vzdelávať slovenské ženy vo financiách, varení, výchove detí a samozrejme, kultúre, oslovil v krátkom čase stovky žien.

Na lepšie šírenie myšlienok začala Živena vydávať **Almanach Živeny, Letopisy Živeny, prvý ženský časopis Dennica** a vlastný literárny a **spolkový časopis Živena**. Členky Živeny sa učili poznávať históriu a čerpať z nej, učili sa ako viesť domácnosť, oboznamovali sa so základmi ručných prác i ako získať peniaze na zlepšenie finančnej situácie rodiny.

1887 - zorganizovali v Martine mimoriadne úspešnú výstavu slovenských výšiviek, zbierali a uchovávali slovenské kroje a piesne

1919 - založili prvú vlastnú školu Živeny a rodinnú školu

1922 – založili prvé jasle na území Slovenska

1948 - založili aj národopisnú skupinu a na návrh členky Živeny, speváčky a etnografky Ľuby Pavlovičovej – Bakovej ju nazvali Lúčnica

1955 - spolok bol násilne rozpustený

1990 - spolok bol opäť zaregistrovaný vďaka spisovateľke Hane Zelinovej, etnografke Ľube Pavlovičovej a ďalším silným ženám.

Po odchode Hany Zelinovej z postu predsedníčky Ústredia Živeny sa stala **predsedníčkou Ústredia Zora Breierová**. V novembri 2013 si členky Živeny zvolili na Valnom zhromaždení novú predsedníčku spolku, ktorou sa stala **Maġda Vášáryová**, ako aj nové Predsedníctvo.

...

Živena, spolok slovenských žien, má v súčasnosti na Slovensku cca 1000 členiek v 12 miestnych odboroch (v Banskej Bystrici, Banskej Štiavnici, Bratislave, Brezne, Čadci, Jelšave, Lučenci, Martine, Pezinku, Smižanoch, Sučanoch a v Žiline).

Živena v súčasnosti spolupracuje s vysokými a strednými školami, pri tvorbe vedecké práce, ale majú rozbehnutú spoluprácu aj s domovmi dôchodcov, kde organizujú čitateľský krúžok. V rámci Živeny funguje aj 5 klubov.

Klasický klub - organizuje prednášky významných literátov a literárnych vedcov či iných významných osobností, ktoré sú vždy spojené s diskusiami

Klub priateľiek - členovia/členky navštevujú divadelné predstavenia, zúčastňujú sa lektorských a kurátorských výkladov a prednášok k aktuálnym výstavám alebo filmových projekcií

Klub osvety - sa snaží nadviazať na tradície osvetových podujatí Živeny v rôznych oblastiach, Klub turistiek - organizuje rôzne akcie, ako napr. spoločné výlety, na ktorých spoznávame menej známe kúty Bratislavy a jej okolia a návštevy osvetových podujatí

Pražský klub, ktorý tvoria mladé Slovenky žijúce v Prahe - hlavnou činnosťou je služba najmenším čitateľom v rámci programu Živena číta deťom.

